

Finansavisen

Altere:

Stor
IT-del
HVER MANDAGIT-mygg vant
avtaler for
100 millionerSIDE
22 OG
23

Kom til Norge i 2014:

Startet
penge-
maskin

SIDE 16

Heiko
Hildebrandt,
Target Circle

PERSONLIG ØKONOMI:

Mener
investerings-
råd er avleggsChristian
K. Arnesen

SIDE 10 OG 11

Svensker kjøper Bank Norwegian:

Bjørn Kise
har tjent
1 milliard– Jeg skulle gjerne vært med
videre, sier investoren, etter å ha
gjort 50-gangeren på forbrukslån.

SIDE 4 OG 5

Norsk
kollaps
i Sverige

SIDE 18 OG 19

HEGNAR:

Gahr
Støre
klar med
wiener-
brødLEDER
SIDE 2

Dollar	8,54	Dow Jones	34 746,25
Svenske kr	97,72	Nasdaq	14 579,54
Britiske pund	11,63	FTSE 100	7 095,55
US 10 år rente	1,61	Nikkei 225	28 048,94
OSLOBØRS	1167,35	EUROKURSEN	9,88
↑ 0,53%		= 0,00	
DAX 30	15 206,13	BRENT1. POS	82,56
↓ -44,73		↑ 0,12	

Oslo Sportslager
Vinterlarm

Kun i Vallhall Arena 15. til 17. oktober

ÅPNINGSTIDER: FREDAG: 11.00-20.00 LØRDAG: 10.00-17.00 SØNDAG: 11.00-15.00

NORGES STØRSTE
SKIMESSE!

GRATIS INNGANG!

1200 PARKERINGSPLASSER!

SE FACEBOOK-
EVENTET FOR
MER INFO

LANGRENN | TOPPTUR | FRIKJØRING | TELEMAR | JIBBING | FJELLSKI | ALPINT | LØP | BEKLEDNING

PERSONLIG ØKONOMI

60/40-porteføljen

Trygge obligasjoner med fast rente er blitt mindre viktige for langsiktige investorer, men rentepapirer bør fortsatt inkluderes i porteføljen.

■ **THOMAS HILMERSEN**
thomas.hilmeresen@finansavisen.no

I flere tiår har rådgivere anbefalt en portefølje med 60 prosent aksjer og 40 prosent obligasjoner – den såkalte «60/40-porteføljen» – som et godt generelt utgangspunkt for privatinvestorer.

Ifølge Finansco-partner Christian Kallevig Arnesen er ikke bare dette rådet, men samtlige standardråd om hvordan man bør plassere langsiktige midler avleggs.

– Normalt senker sentralbankene sine renter i perioder med dårlige økonomisk utsikter, og dette medfører at trygge obligasjoner stiger i verdi nettopp når aksjemarkedet går dårlig, forklarer han.

– Med dagens rekordlave renter er det imidlertid lite rom for ytterligere rentefall, samtidig som faren for høyere renter er ganske stor – noe som kan svekke verdikutviklingen for både obligasjoner og aksjer.

I tillegg er rentene på statsobligasjoner for tiden betydelig lavere enn inflasjonen, slik at man risikerer å tape kjøpekraft over tid – særlig etter at skatte- og forvaltningsutgifter er trukket fra.

Nyttig med kontanter

– Hvorvidt 60/40-porteføljen er fornuftig, avhenger av din tidshorisont og hvor mye du tåler å tape, sier investeringsdirektør Robert Næss i Nordea Investment Management.

– De som trenger pengene og har kortere horisont enn ti år bør ha en enda lavere aksjeandel, for eksempel 40 prosent.

Paradoksalt innebærer dagens lave renter at man trenger en større obligasjonsandel enn tidligere for å oppveie eventuelle tap i aksjemarkedet, påpeker Næss.

– Har du en horisont på 20–30 år, er dette imidlertid mindre viktig, og da bør renteandelen senkes, fortsetter han.

– Da kan det være fristende å ha 90 prosent aksjer og 10 prosent i kontanter som ligger og venter på bedre avkastningsmuligheter.

Høyrentefond en mulighet

Kallevig Arnesen presiserer at dagens investorer ikke nødvendigvis trenger å fylle renteporteføljen med høyt ratede obligasjoner.

Det kan i perioder kan være hensiktsmessig å gå bort ifra det tryggeste rentesegmentet og heller inkludere høyrenteobligasjoner, mener han.

– Vår egen historikk viser at man ved å være aktiv på de riktige tidspunktene kan oppnå hyggelig avkastning og risikoreduserende diversifisering ved bruk av ulike typer rentefond, utdyper han.

– Ha i bakhodet at valg av forvalter er særlig viktig for høyrentesegmentet, ettersom avkastningen der spriker mye mer enn for «investment grade»-fond.

Sikring med flytende rente

Finansco-partneren viser også til at mange obligasjoner betaler flytende rente og derfor ikke automatisk vil tape verdi i et scenario med stigende lange renter.

– Dette er en av investerings-typene som bør stå seg rimelig bra, gitt at selskapene som utsteder dem fortsetter å være gode nok betalere av sine forpliktelser, sier han.

Uansett priser aksje- og obligasjonsmarkedet allerede inn en viss sannsynlighet for at rentene stiger betydelig, ifølge Kallevig Arnesen.

– Det er først om det kommer en større negativ overraskelse at frykten tar sin klamme hånd over markedene, og det er *da* man bør være tilstrekkelig diversifisert i forkant, sier han.

Forsiktig med «backtesting»

Både Næss og Kallevig Arnesen advarer om at man ikke kan bygge robuste porteføljer utelukkende basert på histo-

SKREDDERSYR PORTEFØLJER:
Finansco-partner Christian Kallevig Arnesen.

FOTO: EIVIND YGGESETH

DISKUTERER TIDSHORISONT:
Investeringsdirektør Robert Næss i Nordea Investment Management.

FOTO: IVAN KVERME

riske avkastningstall og korrelasjoner.

– Selv om noen av avkastningsmønstrene vil gjenta seg, er det mange som absolutt ikke vil gjøre det, sier Nordeas investeringsdirektør.

– For eksempel har flere norske obligasjonsfond gitt over 5 prosent i årlig avkastning de seneste 20 årene, men det kan ikke gjenta seg siden du bare får 1,6 prosent i året om du binder pengene i dag.

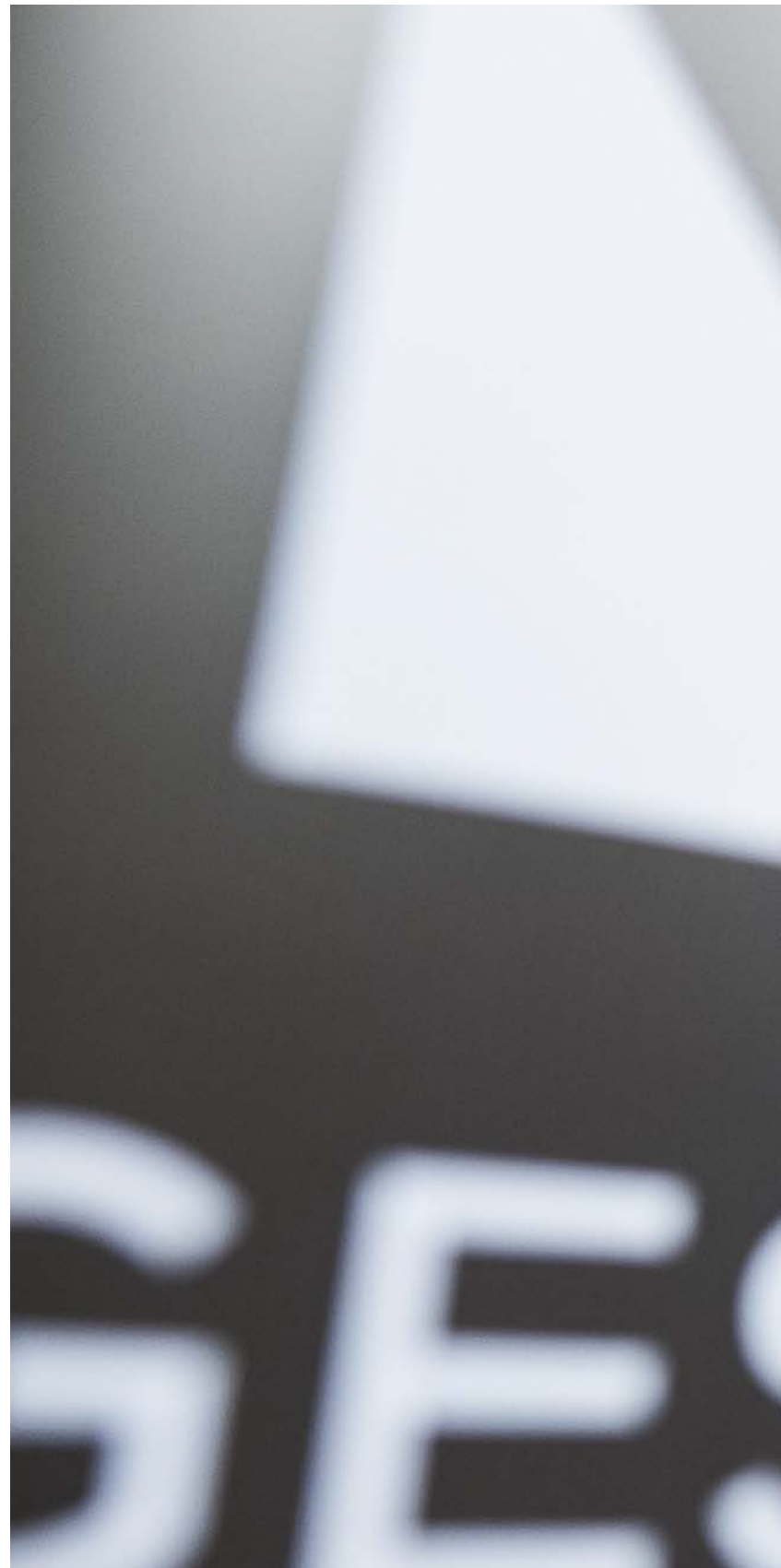
Også i aksjemarkedet bør man være forsiktig med å «spå» avkastningen basert på historiske sammenhenger, ifølge Næss. Selv om P/E- og pris/bok-multipler på dagens nivå tidligere er blitt etterfulgt av kraftige børsfall, er ikke dette nødvendigvis tilfellet denne gangen.

– Rekordmange aksjer er nå dyre, men omtrent en fjerdedel av verdien i aksjemarkedet er fortsatt lavt priset, det vil si med en P/E på under 12,5, opplyser Næss.

– Mitt råd er å plassere penger i en aksjeportefølje med lavt pris-sede kvalitetsaksjer.

Alfa- og betaavkastning

Generelt fraråder Næss at ikke-profesjonelle investorer foretar seg særlig mye ut over å investere i en diversifisert portefølje. Han forklarer at det finnes to kilder til avkast-

Lave og stigende renter

ning i markedet; alfa og beta. Beta er betalingen du får for å investere dine penger over tid, for eksempel i form av renter på en obligasjon eller utbytte i aksjemarkedet.

Alfa er derimot noe du må jobbe for; det er meravkastningen du får for å satse på de riktige investeringene på rett tid.

– Det innebærer at du må være flinkere enn de andre, forklarer Næss.

– Og de «andre» er ikke et tverrsnitt av befolkningen, men derimot profesjonelle finansaktører med langt bedre informasjonsverktøy enn deg.

I praksis klarer svært få privatinvestorer å hoppe inn og ut av slikt som råvarefond, valuta og bitcoin – som i seg selv ikke gir noen beta-avkastning – på en måte som gir meravkastning over tid, ifølge Næss.

De som trenger pengene og har kortere horisont enn ti år bør ha en enda lavere aksjeandel

ROBERT NÆSS, NORDEA INVESTMENT MANAGEMENT

er (ikke) død!

skaper nye utfordringer

STRAMMER INN: Sentralbanksjef Øystein Olsen hevet Norges Banks styringsrente i september. Også de lange rentene er på vei opp, noe som senker verdien av norske statsobligasjoner.

FOTO: ARE HARAM

Metaller skaper ikke verdi

– Gull og sølv kan gjøre det bra i perioder med børsuro, men til forskjell fra rentepapirer er ikke edle metaller verdiskapende, sier Finansco-partner Christian Kallevig Arnesen.

I likhet med investeringsdirektør Robert Næss i Nordea Asset Management, mener Finansco-partner Christian Kallevig Arnesen at bare investeringer knyttet

til verdiskapning fungerer som langsiktige plasseringer.

– For eksempel kan gull og sølv gjøre det bra i perioder med børsuro, men til forskjell fra rente-

papirer er ikke edle metaller verdiskapende og dermed neppe noen god disposisjon, forklarer han.

– Også aksjefond med sterke underliggende selskaper vil kanskje midlertidig bli trukket noe ned på prisingen i et stagflasjons-scenario, men sannsynligvis vil de også klare seg bra i etterkant

og gi god avkastning på lang sikt.

For øvrig kaller Finansco-partneren eiendom «en fornuftig aktivaklasse». Han påpeker imidlertid at mange investorer allerede har store deler av sin formue i eiendom gjennom hus og eventuell hytte.

For dem som ønsker ekstra be-

skyttelse mot økt inflasjon mener Kallevig Arnesen at aksjefond med fokus på råvareprodusenter er mer ideelt enn å direkte kjøpe råvarene. Som diversifiserings-verktøy for folk flest liker han heller ikke kryptovaluta, som han kaller «i beste fall en lotto-kupong».